

Amnesty ein virkin felagskapur

Samanborið við fólkatalið, er fýroyska deildin hjá Amnesty International ein tann størsta og virknansta í heiminum. Týskvöldið hevði hendan sama deildin ársaðalfund.

Soleiðis sá út eftir nevndarvalið á aðalfundinum hjá Amnesty International Føroya deild. Limirnir í nýggju nevndini eru Hildur Patursson, Erling Isholm, Gitta Wiegand, Jan Djurhuus, Jette Hoydal, Annika Joensen og Maria Forestal.

ORÐOG MYNDIR: JOHN JOHANNESSEN

Føroyska deildin hjá Amnesty International hevur virkað í meira enn 30 ár. Deildin er ikki av teimum størstu. Hon hevur einar 700 limir, men samanborið við fólkatalið, er talan um eina av størstu deildunum í heiminum.

Arbeiðið hjá Amnesty International er fjølbroytt, og hevur felagskapurin meira enn eina millión limir og stuðlar í meira enn 100 londum og landspartum. Felagskapurin hevur skipaðar deildir í meira enn 50 londum. Av hesum 50

londunum liggja 30 av teimum í økjum uttanfyri Vestureuropan og Norður-ameriká.

Aðalendamálið hjá felagskapinum er at arbeiða imóti deyðadómi, hjálpa fangum, ið hava vánalig kor, hjálpa óráttvíst dómum og so framvegis.

„Urgent Action“

Fyri at møguligt skal vera at virka sum sjálvstøðug deild, er kravt av føroysku deildini, at eitt ávíst virksemt fer fram í henni. Kravt er millum annað, at deildin skal luttaka í teimum stóru átokunum, ið verða fyriskipaði kring heimin. Og

nevniliga fyri at vera virkin, hevur føroyska deildin hjá Amnesty International nakrir arbeiðsbólkar, ið taka sær av ymskum málum innan Amnesty Arbeiði.

Ein av arbeiðsbólkunum er bólkurin, ið fæst við snarmál. Hesin bólkurin verður vanliga nevndur „Urgent Action“, og tekur hann sær av snarmálum viðvíkjandi menniskjum, ið eru komin í lívsvanda, annaðhvørt tí tey skulu avrættast, verða pind, eru sjúk ella eru horvin.

Maria Forrestal er samskipari í „Urgent Action“ í Føroyum, og tekur hon sær av at senda sakir um áður-nevndu menniskju í lívsvanda út til fólk. Hesi skriva síðani brøv til tær ymsku stjórnirnar, har tey heita á, um at fáa teir ávisu fangarnar leyslatnar. Eisini nýtir hesin bólkurin tann arbeiðshátt, at snarbrøv, telefex ella teldubrøv verða send frá øllum deildum í senn.

– At arbeiðið loysir seg, siggja vit á teimum mongu positivu afturmeldingunum, vit fáa. Fólk verða leyslatin, um haldgott prógv ikki finnist. Fólk steðga við hungursverkfalli, tí krav teirra verða gingin á móti. Mál verða afturtikin, um fólk hava viðgengið seg sek undir pining. Men framvegis verða mong avrættaði, pind og hvørva, hóast okkara áheitanir. Nógv mál eru eisini, har vit einki frætta. Vit trúgva í, at meira vit gera, fleiri fáa vit hjálpt. Vit meta eisini hendan arbeiðsháttin vera væl hóskaði hjá okkum. Tú kannst nevniliga skriva, hvar tú enn ert, í bý ella á bygð, ja enná umborð á skipi, segði Ingibjörg Berg um „Urgent Action“ í formansfrágreiðing sínari á aðalfundinum týskvöldið.

Umsetarabólkurin

Nærum alt tilfarið, ið føroyska deildin hjá Amnesty International fær, er skrivað á útlenskum máli. Tískil hevur deildin ein umsetarabólk, ið tekur sær av at umseta tilfarið til føroyskt, so limir og onnur kunnu kunnast um tey ymsku málini, arbeiði verður við.

Ingibjörg Berg, fráfarandi formaður í føroysku deildini hjá Amnesty International, rósti á aðalfundinum umsetarunum fyri, at arbeiði teirra altíð er bæði skjótt og væl úr hondum greitt. Men hon legði somuleiðis afturat, at ikki ber til at umseta alt, ið skrivstovan fær sendandi, og tí er tað í veruleikanum bert ein lítill partur av tilfarinum, ið verður umsett. Hon visti á, at tað ofta koma stórra frágreiðingar um lond og um ymsik evni innan mannarættindi, ið ikki verða umsett, men í staðin verða lagdar til skjals á skrivstovuni.

Tiltaksbólkurin

Ingibjörg Berg greiddi eisini í formansfrágreiðingini frá tiltaksbólkinum hjá føroysku deildini. Hon greiddi frá, at hetta er ein bólkur, ið tekur sær av ymsikum tiltøkum, fyri at savna inn pening til føroysku deildina hjá Amnesty International. Greitt varð frá, at í 1998 skipaði tiltaksbólkurin fyrri jólasølu og kókutombola í SMS, og eisini fyrri sølu av ljósum mannarættindardagin, 10. desember.

Tiltøkini, bólkurin skipaði fyrri í 1998, góvu eina góða úrtøku.

Mannarættindarátakið
Ingibjörg Berg greiddi í formansfrágreiðing sínari m.a.

eisini um mannarættindarátakið, ið farið varð undir, í sambandi við, at tað tann 10. desember 1998 vóru liðin 50 ár síðan Heimsyvrilýsing Sameindu Tjóða um Mannarættindi varð undirskrivað.

– Mannarættindardagin 1997 fór Amnesty International undir eitt átak undir heitinum „Get up. Sign up“. Amnesty ætlaði við hesum átakinum at fáa so mong sum gjørligt at skriva undir, at tey eru sinnaði at gera tað, tey eru ment, fyri at mannarættindarreglurnar verða hildnar. Deildirnar fingur bókur til at savna undirskriftir í. Enn málið var at minna stjórnirnar á aftur tær grundleggjandi mannarættindarreglurnar, sum tær hava lovað at verja.

– Átakið byrjaði hjá okkum við, at Anette Wang og Lív Dam vóru í Tinganesi og fingur undirskriftir frá lögmanni, lögtingsformanninum, lögtingsmonnum og landstýrismonnum. Áheitan varð eisini send øðrum leiðandi persónum, so sum Føroya biski og dómarnum um at skriva undir í bókini, ið lá í Tinganesi. Seinni eru bókur eisini sendar skólum og øðrum stovnum. Undirskriftirnar vóru savnaðar til 10. desember í 1998. Tilsamans skrivaðu umleið 1.200 fólk undir. Av øllum hesum undirskriftum savnaði BodyShop umleið helvtina.

– Eitt annað tiltak var í BodyShop í mei, har undirskriftir vóru savnaðar og bytt vóru út brøv til fólk um ávísan amnestysak at senda mynduleikunum. Hetta tiltak var fyriskipað av BodyShop og Amnesty um allan heimin samstundis.

– Í november góvu vit øll-

um 8. flokkum í landinum eitt undirvisingarhefti um mannarættindi á føroyskum. Heftið er gjørt fyri tveimum árum síðani, og stóð Sheila Arnskov saman við fleiri øðrum góðum fólki fyri tiltakinum.

– Barnarættindardagin, 21. november, varð skipað fyri stórum tiltaki í SMS, har ein pedagogflokkur á lærarskúlanum spældi ein lítlan sjónleik fyri barnagarðsbørnum. Seinni sungu børn úr einum frítíðarskúla fyri rættuliga nógvum áhoyrarum.

– 10. desember gav deildin út bókina „Heimsyvrilýsing sameindu tjóða um mannarættindi fimti ár“. Hetta er ein bók við føroyskari umseting av mannarættindarmálum og teimum báðum semjnum, sum í 1996 vóru lagdar afturat sjálvum sáttmálanum. Føroyski og enski teksturin standa lið um lið, og søguligur inngangur er skrivaður. Halgir W. Poulsen hevur staðið fyri hesum stóra arbeiði, og bróðurin Jóan Hendrik W. Poulsen hevur týtt tekstin til føroyskt. Bókin varð handað Högna Hoydal, landstýrismanni í lógarmálum, at nýta m.a. í arbeiðinum at gera føroyska grundlóg.

Nevndarval

Eitt av seinastu punktunum á skránni á aðalfundinum hjá føroysku deildini hjá Amnesty International var val av nevnd. Hetta gekk skjótt fyri seg, og eru nýggju limirnir í nevndini Hildur Patursson, Erling Isholm, Jan Djurhuus, Gitta Wiegand, Jette Hoydal, Annika Joensen og Maria Forrestal.

Ingibjörg Berg, fráfarandi formaður, valdi ikki at stilla upp aftur til nevndarvalið hesuferð. Hon hevur annars sitið í nevndini í 6 ár.